

Ordklasser og analyse

Navnene på ordklasserne herunder står på dansk og latin og med latinsk forkortelse. Der henvises til sider i denne grammatik:

<http://sproglinks.dk/filarkiv/grammatik-engelsk.pdf>

Navneord (substantiver, sb) (grammatik side 2)

Navneord er ord, som man på dansk kan sætte **en** eller **et** foran:
en stol, et bord, en mand, en ide, et eksperiment (i bestemt form: stolen, bordet osv.)

Et navneord kan altså både være en konkret ting/person (stol, mand) og et abstrakt begreb (ide).

På **engelsk** kan man sætte **a/an** foran: a chair, a table, an umbrella, an idea, a crime og i bestemt form **the**: the chair, the table...

De småord, som man kan sætte foran, kaldes **kendeord (artikler)**. Dem kan du læse om i grammatikken side 3.

ØVELSE

Find de ord, der kan optræde som **navneord / substantiver** og streg dem under:

Dansk: klud, bøgetræ, lille, går, tastatur, vil, vilje, forudsætning, radiator, kompromis, ansætte, kritik, kritisere, på, fabrik, over, rædselsfuld, film, hyggelig, begejstret, begejstring, musik, tilføj

Engelsk: car, from, between, opinion, love, hell, provide, meaning, mean, tower, below, law, administration, carried, written, piece, hateful, system, annoying, kind, kindness, nature, small

I stedet for et navneord kan der ofte stå et personligt stedord som han, hun, den, de...

På engelsk he, she, it, they:

the boy = he, Pamela = she, the tower = it, the parents = they

Læs mere om personlige stedord i grammatikken side 9.

Ordklasser og analyse

Udsagnsord (verber, vb) (grammatik side 3 og 4)

Udsagnsord betegner en handling eller en tilstand - altså hvad der **foregår** eller foregik:

at **gå** / tiden **går** / jeg **gik**

at **tænke** / han **tænker** / politikerne **har tænkt** / **Tænk** engang!

at **være** / jeg **er** / du **var** / vi **har været**

at **bestemme** / vi **bestemmer** / vi **havde bestemt**

at **løbe** / de **løber** / børnene **kom løbende**

Udsagnsordene er den vigtigste ordklasse. Alle sætninger har et eller flere udsagnsord:

Stand! / Toget **standsede** / Vi **købte** tomater / Vi **har købt** tomater / Vi **ville have købt** tomater

Man kan kende et udsagnsord på, at man kan:

sætte **AT** foran navneform (infinitiv): at **standse**

sætte **JEG** foran i de forskellige tider: jeg **arbejder**, jeg **arbejdede**, jeg **har arbejdet**

Analyse (kryds og bolle)

Når man skal analysere, skal man altid starte med at finde udsagnsordet for at finde ud af, *hvad der sker* i sætningen. Det kaldes **udsagnsleddet (verballeddet)**, og man sætter en bolle under det.

Derefter skal man finde ud af, *hvem* eller *hvad* der udfører handlingen. Det er **grundleddet (subjektet)**, og man sætter et kryds under det.

Solen skinner / Den lille dreng legede med sin bil / Der vokser mange træer i skoven

x O x O O x

Stormen forårsagede mange ulykker

x O Δ

Her er der også et **genstandsled (direkte objekt)**: *Hvad* forårsagede stormen? (ulykker)

På **engelsk** er det især vigtigt, at man finder **grundleddet (subjektet)**, altså den eller det, der udfører handlingen, fordi udsagnsordets endelse retter sig efter, hvad grundleddet er. Det hedder fx:

The parents **cook** dinner at 6 pm – **MEN**:

James **cooks** dinner at 6 pm. *She* never **cooks**.

It **looks** difficult. *The house* **looks** nice.

Det er meget vigtigt at få det lille S på, når grundleddet er en enkelt person eller ting, svarende til he / she / it

Ved **to BE** (at være) må man være særlig opmærksom, for her findes tre former i nutid: I **am** very happy. He **is** not at home. The ship is sinking. We **are** tired. Barbara and Sue are in town.

Som det eneste udsagnsord har to BE to former i datid:

I **was** disappointed. He **was** very rude. They **were** not at home.

Ordklasser og analyse

ØVELSE

Find de ord, der kan optræde som **udsagnsord / verber** og streg dem under:

Dansk: vanvittig, vand, vander, kirker, forstod, trofast, bagatel, virksom, fejede, fantastisk, grusom, være, er, tømre, stakit, udeblev, overværede, blomstring, bestilt, under, overså, bevægelse, står

Engelsk: opinion, write, ran, holy, towards, little, gives, gave, factory, from, prepared, saw, fridge, potatoes, handled, important, necessary, misunderstand, bright, slowly, performs, was, got, inside

Tillægsord (adjektiver, adj) (grammatik side 8)

Tillægsord beskriver et navneord (eller et stedord som fx "han", der står i stedet for et navneord):

et **rødt** hus, en **kraftig** sovs, en **gammel** mand, **dårlige** tider, **mindre** biler
huset er **rødt**, sovsen er **kraftig**, han er **gammel**, tiderne er **dårlige**, bilerne er **mindre**...

Man kan bestemme et tillægsord ud fra, om man kan sætte "at være" foran:
at være smuk / stor / høj / grøn / interessant / vidunderlig / indiskret / forfærdelig

Tilsvarende på **engelsk**:

The **black** house belongs to the Simpsons. The **old** car has been repaired. *Sheila* is very **beautiful**. *They* were very **poor**. This is not a **good** idea. It is **colder** than yesterday.

De fleste tillægsord kan gradbøjes, både på dansk og på engelsk:

stor – større – størst

big – bigger - biggest

Ordklasser og analyse

ØVELSE

Find de ord, der kan optræde som **tillægsord / adjektiver** og streg dem under:

Dansk: nysgerrig, vanvittig, beundrer, haveslange, fordi, smålig, derfor, ældre, rosenbed, gavmild, underholdning, ejendom, rasende, besætte, ordentligt, tredimensionel, lavt, bor, ugentligt, nej

Engelsk: cosy, forest, a bird's nest, curious, particularly, beyond, special, quick, quickly, bought, tremendous, surprised, fence, in, bright, careful, papers, hallucinations, cleverer, close, under, believed, worse, softly, hard, never, honest, influence, salary, dead, death, life, alive, historic

Biord (adverbier, adv) (grammatik side 8)

Biord er en række småord, som fortæller noget om, *hvor, hvordan* eller *hvornår* en handling sker, fx:

Hun bor ikke **her**. Man kan finde disse varer **overalt**. Han kørte **langsomt**. Hun sang **rædselsfuldt**. De besøger os **tit**. Vi så dem **aldrig igen**.

På **engelsk**:

She doesn't live **here**. You can find these articles **anywhere**. He drove **slowly**. She sang **awfully**. They **often** visit us. We **never** saw them **again**.

På engelsk er biordene ofte dannet af et tillægsord ved at tilføje *-ly* til dette:

She is a **kind** woman (tillægsord)

She spoke **kindly** to them (biord)

En række biord er dog selvstændige småord, fx:

often, never, always, now, soon, again, today, tomorrow, yesterday, not, perhaps, almost, sometimes, anywhere, too, very, well

Ordklasser og analyse

ØVELSE

Arbejdsark til løsning af denne opgave finder du på sidste side i dette dokument.

Kan du vha. grammatikoversigten finde ud af, hvilke ordklasser disse engelske ord hører til under?

Find de forskellige ordklasser i grammatikkens indholdsfortegnelse på forsiden!

Forholdsordene kan du ikke finde i oversigten, men prøv selv at spotte dem (to, from, below, under, between, behind...)

Du kan heller ikke finde *bindeord* i oversigten (and, for, but, because...).

Bindeord står i starten af sætningerne og kæder disse sammen.

cried, crying, enormous, hateful, ancient, she, hour, our, British, this, building, the, myself, wood, are, theatre, anxious, worked, easy, easily, somebody, should, brought, team, not, sugar, perhaps, youngster, youngest, a, obviously, people, animals, evidence, ugly, an, gratitude, station, football players, from, their, there, they, because, among, extremely, were, where, wear, weird, almost, drove, yesterday, with, knew, but, never, always, yours, happiest, them, if, weather.

ØVELSE

Hvad er specielt ved disse ord: right, left, moving, cry, match, leaves, bow, fool

Find selv flere eksempler!

Ordklasser og analyse

Arbejdsark til øvelsen på side 5. De første ord er sat ind for dig 😊

Navneord / Substantiver (sb)	Kendeord / Artikler (art)	Udsagnsord / Verber (vb)	Tillægsord / Adjektiver (adj)	Biord / Adverbier (adv)	Stedord / Pronominer (pron)	Forholdsord / Præpositioner (præp)	Bindeord / Konjunktioner (konj)
hour	the	cried	enormous	easily	she	from	because